

SAVEZNI SEKRETARIJAT ZA NARODNU OBRANU
 UPRAVA BEZBEDNOSTI
 Br. 35-17533
 10-10-1981 19 god.

18
 VOJNA TAJNA
 STROGO POVERLJIVO

Angažovanje OB u logorima
 ratnih zarobljenika.-

NAČELNIKU OB

Sa eskalacijom ratnih dejstava na prostoru R.Hrvatske značajno je narastao broj ratnih zarobljenika iz sastava ZNG i MUP-a R.Hrvatske i civila pripadnika ekstremnih stranaka koji su naoružavani linijom HDZ.

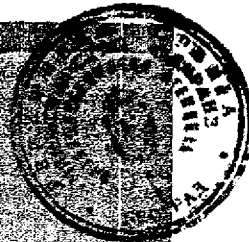
Uprava bezbednosti je u pojedine logore upućivala operative grupe organa bezbednosti i vršila neposrednu pripremu vezano za njihovo angažovanje i pravce operative aktivnosti.

Sa porastom broja ratnih zarobljenika i većim brojem logora za njihov prihvata ukazala se potreba za promenom metodologije angažovanja organa bezbednosti na ovim zadacima.

Osnovne slabosti u dosadašnjoj obradi ratnih zarobljenika su nastojanja organa bezbednosti da obave informativne razgovore sa što većim brojem zarobljenika koji zbog toga nisu imali kvalitet i dubinu neophodnog operativnog istraživanja. Po pravilu informativni razgovori su obavljani radi razjašnjavanja naknadno prikupljenih podataka, bitno značajnih činjenica i njihovo dokumentovanje. U celini su izostajali svi metodi operativnog angažovanja i primene sredstava.

U cilju daljeg unapredjenja operativnog angažovanja organa bezbednosti na ovom planu neophodno je korenito menjati dosadašnju praksu angažovanja u vezi sa čime je neophodno:

- odmah po prijemu u zarobljeničke logore izvršiti potpunu identifikaciju lica i sa podacima u skladu sa ranije datim stavovima. Uprave bezbednosti odmah izveštavati UB SSNO. Zarobljenike koji neposeduju valjana dokumenta za identifikaciju ili su uopšte bez dokumenata, posebno navesti u izveštavanju. Iskustva pokazuju da je zadatak identifikacije veoma značajan jer se u kategoriji zarobljenika bez dokumenata ili sa tuđim dokumentima prikrivaju vojnici-dezerteri, bivša AVL, lica albanske narodnosti i drugi stranci - plaćenici;

- u proceni prioriteta za početne informativne razgovore rukovoditi se principom grupisanja zarobljenika (npr. rođeni u istim mestima, bili u istim jedinicama, zarobljeni zajedno u borbenim dejstvima i sl.), budući da on omogućava proveravanja i eventualna operativna kombinovanja;

- u prioritetu za vodjenje IR imati: vojnike i AVL - dezertere, bivše AVL, starešine jedinica ZNG i MUP, funkcionere i aktiviste stranaka i lica koja su nastanjena na prostoru drugih republika;

- težište operativnog rada usmeriti u pravcu stvaranja operativnih pozicija među zarobljenicima radi istraživanja podataka o njihovom ponašanju pre zarobljavanja (kada je, kako, s kojim ciljem stupio u MUP ili ZNG, mesta gde je bio angažovan, učesće u borbenim dejstvima, zločinima prema pripadnicima JNA i civilnom stanovništvu itd.). Istraživati način i motiv predaje, ponašanje od trenutka zarobljavanja do sprovođenja u logore (skrivanje identiteta, uništenje dokumenata i sl., koji upućuju na njihovo delovanje);

- informativne razgovore planski voditi kroz koje sistematski prikupljati podatke o organizaciji, formaciji, naoružanju, opuci, informisanju, obaveštajnom i bezbednosnom obezbedjenju jedinica MUP-a i ZNG, kao i organima vlasti na teritoriji odakle su i na onoj sa koje su dejstvovali;

- ukupne kontraobaveštajne mere usmeriti u: (1) pravovremeno istraživati, otkrivati i sprečavati eventualne namere i planove zarobljenika na organizovanju oružane pobune, bekstvo iz logora, štrajk gladju i drugih aktivnosti i pasivnih mera otpora i (2) procena i zaštita teritorije na kojoj logor locira - odnosno otkrivanje agenturnih oslonaca, ubačenih pojedinaca i grupa, ako i sprega između zarobljenih i njihovih veza na teritoriji, itd.;

- stvorene operativne pozicije planski usmeravati na "prihvat" svežih zarobljenika, a prikupljene podatke koristiti za selekciju lica i preduzimanje naknadnih operativnih emra;

- dnevno vršiti analizu rada i određivati težišne zadatke za naredni dan. Osim informativnih razgovora i stvaranja operativnih pozicija izučiti mogućnost i primene operativne tehnike, čime i na ovom planu zaokruživati kombinovanu primenu metoda rada organa bezbednosti.

06852770

Sa ovim dopisom da se upoznaju svi OB, posebno oni koji su uključeni u obradu zarobljenika.

Upravu bezbednosti SSNO dnevno izveštavati o brojnom stanju zarobljenika i rezultatima angažovanja.

MM/DG

PO OVLAŠĆENJU NAČELNIKA
p u k o v n i k
Milenko Gligorević

63

